

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.67.2013.AHOR

z dnia 26 marca 2013 r .

Rada Miejska w Witnicy

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność Statutu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy stanowiącego Załącznik Nr 1 do Aktu Założycielskiego Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy z dnia 14 lutego 2013 r. stanowiącego Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIX/206/2013 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 14 lutego 2013 r. w sprawie utworzenia Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy.

Uzasadnienie

W dniu 14 lutego 2013 r. Rada Miejska w Witnicy podjęła Uchwałę Nr XXXIX/206/2013 w sprawie utworzenia Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 25 lutego 2013 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 58 ust. 6 oraz art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

W toku postępowania wyjaśniającego Wojewoda Lubuski zwrócił się do Lubuskiego Kuratora Oświaty w Gorzowie Wlkp. o wydanie opinii do przedmiotowej uchwały. Kurator Oświaty zgłosił zastrzeżenia co do zgodności z prawem postanowień Statutu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy, które to zastrzeżenia organ nadzoru następnie podzielił i uwzględnił.

W § 1 ust. 2 badanej uchwały Rada postanowiła, że Akt założycielski Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy stanowi załącznik Nr 1 do uchwały. Natomiast w pkt 4 aktu założycielskiego wskazano, iż Zespołowi nadaje się statut, stanowiący załącznik nr 1 do aktu założycielskiego będący jego integralną częścią. Zgodnie z art. 58 ust. 6 ustawy o systemie oświaty „Organ lub osoba, o których mowa w art. 5 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut”. Zarówno „podpisanie” aktu założycielskiego, jak i nadanie statutu nowo zakładanej szkole, placówce publicznej albo zespołowi należy w gminie do kompetencji organu stanowiącego - rady gminy. Ustalenie aktu założycielskiego zawsze poprzedza wydanie przez organ prowadzący pierwszego statutu szkoły placówki albo zespołu. Natomiast sam statut nie może stanowić załącznika do aktu założycielskiego. Statut jest bowiem aktem prawnym regulującym zadania oraz sposób działania określonego podmiotu, czyli jest on dokumentem, który zajmuje się regulacją struktury organizacyjnej danego podmiotu. Należy więc stwierdzić, że statut zespołu szkolno- przedszkolnego jest niezależny od samego aktu założycielskiego takiego zespołu, w związku z czym powinien stanowić załącznik do uchwały rady gminy w sprawie utworzenia takiego zespołu.

Nie jest to jednak jedyny mankament prawny badanej uchwały. Zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy o systemie oświaty „Organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół. Połączenie nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej”. Oznacza to, że statuty połączonych szkół lub placówek powinny obowiązywać obok statutu zespołu, jednakże w razie sprzeczności postanowień statutowych tychże szkół lub placówek ze statutem zespołu, to statutowi zespołu przypadnie pierwszeństwo w stosowaniu jego zapisów. Stosownie bowiem do ust. 4 art. 62 w/w ustawy „w zakresie uregulowanym odmiennie w statucie zespołu tracą moc postanowienia zawarte w statutach połączonych szkół lub placówek”. Przy czym zauważyć należy, że w przepisie tym chodzi raczej o niestosowanie postanowień statutu sprzecznych ze statutem zespołu. Formalnie mogą one natomiast pozostawać nieuchylone. W razie likwidacji zespołu i wyodrębnienia szkół wchodzących w jego skład niestosowane dotychczas postanowienia statutu „odżywają” i zyskują na nowo pełną moc prawną.

Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy o systemie oświaty statut szkoły lub placówki publicznej powinien określać w szczególności: 1) nazwę i typ szkoły lub placówki oraz ich cele i zadania; 2) organ prowadzący szkołę lub

placówkę; 3) organy szkoły lub placówki oraz ich kompetencje; 4) organizację szkoły lub placówki; 5) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki; 6) zasady rekrutacji uczniów; 7) prawa i obowiązki uczniów, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły. Jak słusznie wskazał M. Pilch w Komentarzu do art. 62 ustawy o systemie oświaty (w: M. Pilich, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, ABC 2012) wprawdzie „ustawa nie określa, jaką treść należy nadać statutowi zespołu ani jakie zagadnienia należy w nim uwzględnić. Nie ma również podstawy prawnej stosowania wprost przepisów ramowych statutów szkół (placówek) publicznych, ponieważ - należy to jeszcze raz podkreślić - zespół, będąc jednostką organizacyjną, nie jest jednak w sensie prawnym "szkołą". Dlatego też przepisy ustawy regulujące treść statutu szkoły lub placówki, w szczególności zaś art. 60 ust. 1 u.s.o., z pewną ostrożnością należy stosować do statutu zespołu przez analogię”. W ocenie organu nadzoru z uchwalonym przez Radę Miejską statucie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy brakuje kilku postanowień, które powinny znaleźć się w statucie takiego zespołu. Powinna być w nim zawarta m.in. regulacja dotycząca organów zespołu i ich kompetencji. Tymczasem uchwalony przez Radę statut określa jedynie zadania i kompetencje dyrektora zespołu, pomijając w całości zadania i kompetencje pozostałych organów zespołu wymienionych w § 4 ust. 2 statutu. W statucie powinny zostać określone również wprost cele i zadania samego zespołu. W uchwalonym statucie zespołu brak jest także regulacji dotyczących praw i obowiązków uczniów, w tym przypadków, w których uczeń (wychowanek) może zostać skreślony z listy uczniów (wychowanków) oraz zasad rekrutacji uczniów (wychowanków).

Na marginesie należy również wskazać, że w podstawie prawnej przedmiotowej uchwały nie powinien zostać przywołany art. 62 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Przedmiotowa uchwała dotyczy bowiem utworzenia zespołu szkolno-przedszkolnego, natomiast ustęp 5 art. 62 reguluje wyłączenie z zespołu niektórych szkół i placówek, włączanie do zespołu innych szkół lub placówek a także rozwiązanie zespołu przez organ prowadzący zespół szkół lub placówek.

Jak wskazał M. Pilch w przywołanym wyżej Komentarzu do art. 62 ustawy o systemie oświaty „akt założycielski oraz statut zespołu przesyła się kuratorowi, jednakże ten nie może ich uchylić w całości lub części z powodu sprzeczności z prawem, gdyż nie miałyby to podstawy prawnej, skoro art. 60 ust. 3 u.s.o. dotyczy tylko statutu "szkoły lub placówki publicznej". Jeżeli jednak naruszenie prawa miało miejsce przy zakładaniu zespołu szkół prowadzonych przez j.s.t., kurator może wystąpić do wojewody o zastosowanie środków nadzoru (w szczególności o stwierdzenie nieważności uchwały organu stanowiącego j.s.t. w tej sprawie)”.

W związku z tym po otrzymaniu opinii Lubuskiego Kuratora Oświaty organ nadzoru stwierdził nieważność Statutu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Witnicy w całości. Podkreślić przy tym należy, że sama uchwała o utworzeniu Zespołu oraz akt założycielski są zgodne z prawem i wywołały określone w nich skutki. Rada Miejska w Witnicy powinna więc nadać ponownie pierwszy statut Zespołowi Szkolno – Przedszkolnemu w Witnicy zawierający wszystkie w.w. elementy.

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego. Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek